

Iz razprave
predsednika Tita na
seji predsedstva ZKJ

Naš delavski razred mora uvideti in občutiti, da je ustava predvsem njegova

ZKJ že dolgo ni imela tako močnega orožja kot sedaj, v teh spremembah družbenega in gospodarskega sistema.

Na zadnji seji predsedstva ZKJ, dne 2. marca t. l., na kateri so razpravljali o osnutku ustavnih amandmajev, je prvi govoril predsednik ZKJ in predsednik republike Josip Broz Tito, ugotavljajoč, da osnutek ustavnih amandmajev jasno začituje nadaljnji razvoj naše socialistične skupnosti.

Predsednik Tito je izrazil svoje prepričanje, da bo prav tako kot delo koordinacijske komisije, ki je potekalo mirno in demokratično, tekla tudi najširša javna razprava o predvidenih spremembah naše ustave. Podaljšanje javne razprave pa tudi ne pomeni, da se izvršni svet in drugi organi ne morejo v smislu predloženih amandmajev pripravljati na njihovo uresničitev. Vsekakor pa je treba gospodarstvu omogočiti, da se bo lahko čim prej organiziralo na osnovi predlaganih sprememb.

V svojih izjavah je predsednik Tito dejal, da je predlagana nova ustava, ustava našega delavskega razreda in v skladu z njo bomo morali reorganizirati tudi našo Zvezo komunistov. Te spremembe morajo biti skladne s spremembami, ki jih predvidevamo v ekonomskem in političnem sistemu. Meni je tudi, da je treba javno razpravo o predlaganih ustavnih amandmajih končati v za to predvidenem roku, poudarjajoč pri tem obilen delež, ki ga pri tem imajo tisk in druga sredstva javnega obveščanja.

Tito je dejal: Naš delavski razred mora uvideti in občutiti, da je to njegova ustava, da je to predvsem ustava tistih, na katerih pravzaprav temelji celotna nadgradnja, vsa naša socialistična skupnost. Delovni ljudje morajo v resnici v tej ustavi najti sebe in zagotovilo, da njihove pravice v bodoče ne bodo tako grobo okrnjevane, kot se je to dogajalo doslej.

Rektor univerze dr. ing. prof. Mirjan Gruden:

Ob ustanovitvi tudi največji optimisti niso pričakovali takega vzpona ISKRE

Ko je pred 25 leti nastajala Iskra, je bil med nami ta večji, oni spet manjši optimist glede njene bodočnosti. Vendar si tudi največji optimist ni mogel niti v najdrznejših sanjah predstavljati tolikšnega razvoja, kot smo ga doživeli v teh letih.

Iskra danes ni samo naše največje podjetje; pomembnejše je to, da ima zaradi svoje pozicije edino poslanstvo, da skrbi za smotrni razvoj tiste veje industrije, ki je danes v svetu med najbolj propulzivnimi.

Za majhen narod, kakršen je naš, ki vsekakor ne razpolaga z gigantskimi kapitalnimi možnostmi, prihaja v poštev samo taka industrijska usmerjenost, pri kateri je na tono proizvoda vloženega največ miselnega dela. V naši stroki prav pogosto stane kilogram izdelkov nekajkrat več kot kilogram zlata. Pomislimo samo na integrirana vezja! Pomen te veje dejavnosti je zato jasen; posebno še, če se naše gospodarstvo bolj in bolj obrača v izvoz.

Seveda si je pa Iskra že od prvih dni uspešnega razvoja naložila poleg skrbi za razvoj stroke še drugo, težjo in bolj postrvovalno nalogo, namreč, da skrbi za slabo razvita področja naše ožje domovine. V teku let je postavljala tovarno za tovarno kot svoje podružnice po vsej naši domovini, vedno tam, kjer so domačini zastoj iskali so-

dobne zaposlitve. Sad teh Iskrinih naporov je danes dolga vrsta tovarn od Bele Krajine do Nove Gorice, ki vse uspešno sodelujejo v smislu skupnih ciljev. Želeti je samo, da bi bili vsi ti udje čim tesneje povezani v skupno telo in da bi v slogi doživeli še več tako pomembnih obletnic kot je letošnja.

Rektor univerze dr. ing. prof. Mirjan Gruden

Večji izvoz na konvertibilna področja

Vršilec dolžnosti direktorja tovarne polprevodnikov v Trbovljah ing. Janku Puclju je naše uredništvo postavilo štiri vprašanja, na katera nam je odgovoril naslednje:

KAKO OCENJUJETE POSLOVNO LETO 1970?

V poslovnem letu 1970 je tovarna poslovala po sanacijskem programu, ker je poslovno leto 1969 zaključila z izgubo. Sanacijski program je temeljil na dejstvu, da je proizvodni program tovarne za Združeno podjetje ISKRA in za SR Slovenijo perspektiven, saj je polprevodniška tehnika pri nas šele v razvojni fazi,

razvoj tehnike pa kaže vse širšo uporabo polprevodniških elementov. Kljub izredni recesiji na področju uporabe polprevodniških elementov v letu 1970, saj so vodilne ameriške firme zaradi zmanjšanja vojaškega programa v NASI razširile prodajno mrežo v Evropi, je tovarna v minulem letu povsem izpolnila začrtani sanacijski program. Poslovno leto 1970 je

zaključila s prek 1,2 milijona ostanka dohodka, kar zadošča za kritje bilančnih izgub iz preteklih let ter daje tudi približno 0,3 milijona dinarjev za sklade. Doseženi finančni uspeh je za 3 krat boljši od planiranega po sanacijskem programu.

Pri uspešni izpolnitvi sanacijskega programa je tovarni pomagala organizacija ISKRA COMMERCE, saj je pogodba o kupoprodaji proizvodov in storitev bila povsem izpolnjena. Posebno dobre rezultate je tovarna dosegla v izvozu, ko je v letu 1970 izvozila za 827.593 \$, kar predstavlja skoraj 40 % celotne prodaje. Ta

Seja komisije za izume in tehnične izboljšave ZP ISKRA

Komisija združenega podjetja Iskra za izume in tehnične izboljšave se je 4. marca vnovič sestala. Obravnavala je med drugim tudi vzroke za tako skromno izumiteljsko in racionalizatorsko dejavnost v okviru ZP Iskra, nadalje pa predlog za program dela te komisije v letošnjem letu.

Zanimive so ugotovitve, ki jih je dala anketa o izumiteljski in racionalizatorski dejavnosti v Iskri. Iz odgovorov je razvidno, da je bilo v obdobju 1968—1970 skupno prijavljenih 32 patentov, 159 tehničnih izboljšav, predlaganih pa 185 koristnih predlogov, od katerih je bilo osvojenih v proizvodnji 71. Vsi ti izumi, tehnične izboljšave in sprejeti koristni predlogi v okviru organizacij ZP Iskra so v tem obdobju treh

let ustvarili 4.678.445 dinarjev prihrankov, zato pa so avtorji prejeli skupno komaj 177.710 dinarjev odškodnin, oz. nagrad, kar predstavlja le 3,8 % od ustvarjenega prihranka.

V omenjenem triletnem obdobju so največ izumov prispevali v ZZA in sicer 24, medtem ko v Elektromehaniki 4, v tovarni Elementi 3 in v Avtoelektriki 1. Največ tehničnih izboljšav je k celotni beri v ZP Iskra prispevala tovarna Aparati — 44, sledijo pa: Avtoelektrika 32, Naprave 22, Elektromehanika 18, Elementi 12, Elektromotorji 11, Usmerniki 7, Sprejemniki 6, Avtomatika 5, Elektronika 2. Elektromehanika je nadalje dala 100 koristnih predlogov, od katerih

je bilo 32 osvojenih, sledijo pa ji Avtoelektrika z 29 koristnimi predlogi in 24 osvojenimi, Aparati s 27 (5 osvojenih), Avtomatika 8 (1 osvojen), Naprave 11 (1 osvojen), Instrumenti 4, itd.

Anketa o izumiteljski in racionalizatorski dejavnosti pa je razen tega odgovorila tudi na vprašanja, zakaj tako skromna izumiteljska in racionalizatorska dejavnost, čeprav vemo, da je prav ta dejavnost danes, v dobi stabilizacije in drugih gospodarskih ukrepov, še kako pomembna zlasti v podjetju, kakršno je naše.

Iz tovrstnih odgovorov v anketi razberemo, da izumiteljska in racionalizatorska dejavnost v Iskri tako peša, oz. je tako slabotna pred-

(Dalje na 6. strani)

V. d. direktorja tovarne Polprevodniki, inž. Janez Puclj

podatek še toliko bolj prikaže uspešnost tovarne ter njene prodajne organizacije IC glede na zelo veliko konkurenčnost v lanskem letu na področju polprevodnikov.

K uspešnemu poslovanju je pripomogel tudi kredit iz sklada republiških skupnih rezerv. Kredit iz sklada skupnih rezerv se je pokazal kot izredno uspešna oblika pre-

(Dalje na 5. strani)

DS sprejel statut tovarne

Obdobje živahnih diskusij o statutu v Trbovljah je končano. Delavski svet ga je na svojem rednem zasedanju 16. 2. 1971 dokončno sprejel. Začelo se je torej novo obdobje za ISKRO Trbovlje, saj njena nova »ustava« predvideva kvalitativne spremembe.

Verjetno ni naključje, da ISKRA Trbovlje prav sedaj objavlja svoj novi statut. Novo vodstvo zelo dobro deluje, za nami je uspešno poslovno leto 1970, razpredena je mreža novih poslovnih partnerjev. Ti so bili seveda poleg

Marinka Škrinjar

zakonskih določil glavni razlog za sprejetje novega statuta.

Delavci v tovarni bodo po novem statutu volili svoje predstavnike v DS podjetja prek treh delovnih enot, ki so pravilno porazdeljene po vsej tovarni. Tako bo zagotovljen pripravljen nastop predstavnikov teh enot, ki

bodo svoje probleme obravnavale na svojih zborih ter tako s prečiščenim mnenjem nastopale pred višjim organom — DS.

Pri sprejemanju statuta je živahno sodelovala tov. Marinka Škrinjar, ki ima o novem statutu naslednje mnenje:

»Pri sprejemanju statuta smo člani kolektiva živahno komentirali posamezne člene. Vsekakor je vsakega posameznika zanimalo vodenje in upravljanje tovarne, saj je znano, da je v preteklosti tovarna poslovala v precejšnjih težavah. Kolektiv je zanimalo tudi, če bodo z uvedbo novega statuta pogoji za izboljšanje kadrovske strukture boljši.

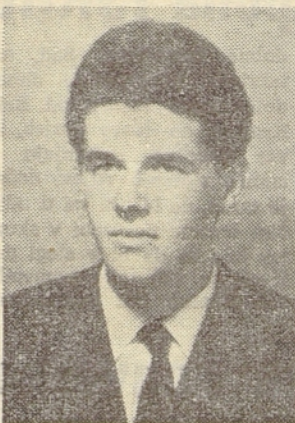
Naši delavci se žele izobraževati, saj jih že sedaj veliko obiskuje srednje in višje šole. Vsekakor menim, da bi morali vsakomur omogočiti študij. Pri tem ne mislim samo plačane študijske dopuste in plačevanje šolnine, temveč tudi boljše pogoje, ki naj bi jih imeli v tovarni sami.

Kolektiv se zaveda, da je statut temelj za uspešno poslovanje podjetja in, da je bilo glede na gospodarske dogodke in druge predpise izven podjetja nujno sprejeti novega. Poleg DS bo tovarna imela še dve obliki posrednega upravljanja: odbor za gospodarjenje in odbor za vpra-

šanja združenega dela. Tovarna se je torej odločila, da bo namesto UO imela dva odbora, ki bosta morala biti dovolj strokovna, da bodo odločitev pravilne, saj bosta imela večje pravice, kot jih je imel dosedaj UO.«

Dosedanji predsednik UO inž. Miha Žagar pa o statutu pravi takole:

»Oblika samoupravljanja, predpisana z novim statutom tovarne, je po mojem mišlje-

ing. Miha Žagar

nju korak naprej v našem samoupravljanju.

Praksa je pokazala, da UO večkrat ni bil dovolj kvalificiran za reševanje nekaterih vprašanj in je prihajal do odločitev po dolgotrajnih razpravah. Večkrat pa je moral svoje sklepe celo preklcati, ker so diskusije o sprejetih sklepih pokazale, da smo do-

stotkov izčrpa skoraj vse gospodarske sklade, povečana produktivnost dela za 10 odstotkov, pa znižuje prodajne cene — za en odstotek.

(Po »Delu«)

»Čajavec« izstopa iz EI Niš

Na seji centralnega DS Elektronske industrije Niš (19. II. 1970) so razpravljali o izločitvi banjaluške tovarne »Rudi Čajavec« iz sestava podjetja EI. »Rudi Čajavec« je namreč postavil zahtevo naj se v novem statutu predvideva regionalna tehnično-ekonomska organizacija, s čimer bi tovarna »Rudi Čajavec« postala samostojna organizacija v okviru podjetja EI.

Centralni DS EI se s spremembo sedanje organizacije ni strinjal, zato je pooblastil svoje organe in vodstvo, da pripravijo vse potrebno za izločitev banjaluške tovarne iz podjetja EI, ki bi po izločitvi postala samostojna delovna organizacija.

(Borba, 20. II. 1970)

ločene stvari prezrli in se za to nepravilno odločili. Z delitvijo dela UO na dva odbora, bo DS tovarne omogočeno, da za vsak odbor laže izbere dovolj kvalificirane člane, ki se bodo hitreje in bolj kvalitetno odločali o vprašanjih iz njihovega področja. Na ta način bo tudi DS tovarne laže odločal, saj bo vse gradivo, ki ga bo dobil v obravnavo, kvalitetneje pripravljeno.

V novem statutu podjetja je posebna pozornost posvečena odgovornosti, ki je bila dosedaj precej šibka točka tovarne. Tako lahko zasledimo, da bo tovarna imela sedaj kar 14 vodilnih delovnih mest. To so seveda praktično vsi vodje sektorjev in oddelkov. Za vsa ta delovna mesta bo tudi razpis.«

Strokovni sodelavec pri izdelavi statuta, šef splošnega sektorja tov. Jože Pikl, pa je na vprašanje kaj meni o novem statutu, dejal:

»Z našim statutom sem zadovoljen in sicer iz treh razlogov: prvič, ker je statut zares kvalitetna sprememba od prejšnjega statuta in je po izjavi članov komisije za statute in ostale splošne akte pri občini Trbovlje eden najboljših v občini, drugič pa zato, ker je bila razprava pred sprejetjem zelo obširna in kvalitetna in zato smatram, da je novi statut odraz volje celotnega kolektiva. Kot tretji razlog mojega zadovoljstva bi navedel to, da novi statut daje vse možno-

Jože Pikl — šef splošnega sektorja

sti prožnega gospodarjenja in upravljanja in ne bo ovira pri modernem načinu gospodarjenja in upravljanja.«

Zelo težko je opisati statut podjetja v tako kratkem sestavku, ker 99 členov statuta predstavlja celotno dejavnost tovarne za nekaj let vnaprej. Upam pa, da smo v tem kratkem sestavku prikazali osnovne značilnosti novega statuta ter razpoloženje delavcev v tovarni pri sprejemanju. Z novim statutom so podani novi okviri za poslovanje Iskrine tovarne polprevodnikov. Kvaliteta samoupravljanja daje nov zelo oprijemljiv ton mladi tovarni, ki s svojo energijo hoče naprej in želi ustvariti to, kar družba od nje pričakuje.

Deželak

Počitniška skupnost - da ali ne?

Sredi marca smo sicer šele, kljub temu pa čas tako naglo beži, da bo mimogrede tu začetek počitniške sezone. Pričakovali bi, da so v naši Počitniški skupnosti že v vrtnicu pripravili za letovanje, ki naj članom delovnih kolektivov prinese zdravja in novih moči za nadaljnje delovne napore. Toda ne — v Počitniški skupnosti še sedaj ne vedo kje so in kako bo s to pomembno, pa vendar mačehovsko zapostavljeno dejavnostjo.

Vprašamo se — ali nam je Počitniška skupnost potrebna ali ne? Takšne, kakršna je v svojih omejenih možnostih, res ne potrebujemo, saj delavcem Iskre ne more nuditi vsega, kar bi od nje pričakovali. Vendar pa je glede na za večino zaposlenih docela nedosegljive penzijske cene v hotelih, več kot nujno potrebna. In če smo ugotovili, da jo potrebujemo, potem ne oklevajmo, pač pa rešimo vsa odprta vprašanja, od rešitve katerih je odvisna njena dejavnost in nadaljna usoda.

Najbolj pereče vprašanje je, kdo naj Počitniški skupnosti da sredstva, da bo lahko pripravila letovanje in, da bodo v upravi PS zaposleni lahko prejeli ustrezne osebne dohodke. Ob težnji, naj bi penzijske cene v domovih Iskre tudi letos ostale čim nižje, res ni mogoče zahtevati, da bi režijske stroške uprave Počitniške skupnosti lahko vkalkulirali v ceno pensiona. V tem primeru bi le-te toliko narasle, da bi bile najmanj enake cenam v hotelih srednje kategorije. To bi bilo ne- vzdržno, a če bi kako drugače rešili financiranje uprave PS, kljub podražitvam lanskim cen ne bi bilo treba dvigniti več kot za 5 do 6 dinarjev. To bi bilo za člane kolektiva Iskra še vedno sprejemljivo spriču cen drugje.

Ura bije dvanajsto! Ni več časa za oklevanje! Ali se odločimo in vprašanje Počitniške skupnosti rešimo z odločnim finančnim ukrepom, ali pa mirno povejmo, da Počitniške skupnosti ne moremo financirati in jo ukinjamo.

Mlačnost do tako pomembnega vprašanja kot je rekreacija delovnega človeka res ni več opravičljiva!

J. C.

Dopisujte v Iskro

Naslov uredništva: Kranj, Savska Loka 4. Telefon:

22-221 int. 333

Iz drugih časopisov

Pet in enajst tisoč!?

Ko so na nedavni skupni seji odborov izvršnega sveta za gospodarstvo ter prosveto, kulturo in znanost ugotavljali, da se Jugoslavija zelo slabo vključuje v moderno znanstveno-tehnično revolucijo in da na tem področju že usodno zaostajamo za razviti deželami, je eden izmed govornikov omenil, da imamo v Sloveniji le štiri podjetja, ki so v zadnjih letih prijavila po pet tehničnih izumov. To so Iskra, Tomos, Litostroj in Krka. Tako je število delovnih organizacij, ki jih lahko damo drugim za zgled, zelo skromno, saj je pri nas še veliko podjetij, ki nimajo letno niti ene same tehnične izboljšave, da ne govorimo o novih izumih. Malo za tem je nekdo omenil, da so imeli v ZRN v eni sami

tovarni — v Fordovih tovarnah v Kölnu — v zadnjih letih kar enajst tisoč izumov, racionalizacij, novacij in tehničnih izboljšav.

Vse primitivno?

Generalni direktor zavoda »Crvena zastava« v Kragujevcu je pred kratkim dejal: »V našem gospodarstvu so režijski stroški prav neverjetni. In takšni so, ker primitivno upravljamo, primitivno vodimo, obračunavamo in nasploh primitivno delamo.«

10 : 1

Jože Valentinčič je na zadnji seji upravnega odbora zvezne gospodarske zbornice skušal dokazati, da v sedanjih razmerah povečana produktivnost dela ne vpliva na znižanje prodajnih cen; dejal je, da podražitev reprodukcijskega materiala za 10 od-

Vas zanimajo novi prospekti?

Od oktobra do konca lanskega leta je naša propagandna služba IC izdala naslednje prospekte:

- Plastni potencimetri — A
- EOM — kondenzatorji za odpravo RFM — SH/A
- KPSF — papirni kondenzatorji za fluorescenčne svetilke — SH/A
- KE-15 — elektrolitski kondenzatorji — SH
- KE-15 — elektrolitski kondenzatorji — N
- KE-15 — elektrolitski kondenzatorji — A
- KE-71, KE-131 — elektrolitski kondenzatorji — SH
- KE-71, KE-131 — elektrolitski kondenzatorji — A
- KE-71, KE-131 — elektrolitski kondenzatorji — N
- VD/6 — nizkonapetostni odklopniki — SH
- VDB 1000 — odklopniki — SH
- Releji PR 51 — PR 59 — SL/SH
- ND 0063, ND 0024 — Stožala za umerjanje števecv električne energije — SL/SH/A
- ND 0014, ND 0013 — enofazna naprava za umerjanje števecv — SL/SH/A
- ND 0073 — trifazna naprava za umerjanje števecv — SL/SH/A
- NL 0292, NL 0293, NL 0294 — trifazna stabilizacijska naprava — SL/SH/A
- Standardne ojačevalne naprave — SL/SH
- Prenosni Hi-Fi ojačevalniki — SL/SH
- Ojačevalne naprave — radijski sprejemniki, gramofoni in magnetofoni — panelne izvedbe — SL/SH
- Standardne prenosne ojačevalne naprave — SL/SH
- Ojačevalne naprave — zvočne omarice — SL/SH
- Ojačevalne naprave — omrežna polja in usmerniki — SL/SH
- Ojačevalne naprave — kontrolni ojačevalniki in preklopna polja — SL/SH
- Ojačevalne naprave — zvočni stebri — SL/SH
- Individualne in posebne ojačevalne naprave — SL/SH
- Televizijski sprejemnik PANORAMA AQUILA — SL/SH
- Zasebna avtomatska telefonska centrala PABX M/48 — SL/SH
- Zasebna avtomatska telefonska centrala PABX M/48 — A/S
- Proizvodni program telefonske posredovalne tehnike — SL/SH
- Prospekti so natisnjeni v naslednjih jezikih:
 - SL — slovenski jezik
 - SH — srbohrvatski jezik
 - A — angleški jezik
 - N — nemški jezik
 - S — španski jezik

Z občnega zbora sindikalne organizacije tovarne »Avtomatika«

Sindikrat mora biti še aktivnejši dejavnik pri reševanju problemov

Izredno bogata razprava o najbolj perečih vprašanjih

Iz tehničnih razlogov žal z zamudo objavljamo poročilo o nedavnem občnem zboru sindikalne organizacije v tovarni avtomatike in elektronike na Pržanu. Glede na to, da je občni zbor odlikovala široka razprava o bistvenih problemih v tovarni, smo temu zapisu tudi odmerili malo več prostora kot je to sicer navada za podobne dogodke v naših delovnih organizacijah. Manj smo se to pot posluževali ugotovitev v poročilu dosedanjšega predsednika o delu sindikalne osnovne organizacije, smo pa zato večjo pozornost posvetili razpravi, v katero so posegli malone vsi prisotni delegati.

Po uvodnih besedah in formalnostih je bila ugotovljena prisotnost 47 od skupno 63 izvoljenih delegatov iz vseh enot tovarne. Občni zbor je tudi letos potekal po delegatskem sistemu, kar se je v praksi pokazalo kot dokaj učinkovito.

Iz poročila dosedanjšega predsednika inž. Janeza Novaka razberemo, da je bila sindikalna organizacija v Avtomatiki v preteklem obdobju sicer dokaj aktivna, vendar pa tega ne gre posploševati, ker se je na nekaterih področjih delo sindikata le premalo občutilo. Zlasti je bilo to pomanjkljivost čutiti na področju informiranja delovnega kolektiva s samoupravnimi akti in važnejšimi poslovnimi odločitvami, o katerih bi bilo prav in potrebno, da bi jih kolektiv poznal podrobneje. Tu so mišljeni statut tovarne, pravilnik o delitvi OD, gospodarski plan za l. 1971 in drugo, o čemer bi proizvajalci morali vedeti kaj več. Pri vsem tem s strani kolektiva skoraj ni bilo

pripomb in predlogov, kot da bi bili ti akti tako dobro pripravljani, ali pa zaradi nepoznavanja in neseznanjenosti kolektiva njegova zainteresiranost tako slabotna, čeprav bi prav v tej sedanjih gospodarski situaciji lahko bila aktivizacija vsega kolektiva, temeljita priprava vseh poslovnih odločitev, kakor tudi največje prizadevanje tako vodstva tovarne, kot vsega kolektiva, rešilna.

Poslovni rezultat tovarne v minulem letu so bili sicer zadovoljivi, vendar pa kljub temu v tovarni ne morejo biti zadovoljni zaradi pogostih zastojev v proizvodnji, katerim je v glavnem botrovala neredna preskrba s potrebnim reprodukcijskim materialom, kar seveda je nujno vplivalo na višino ustvarjenega dohodka. Glede na splošen gospodarski položaj pri nas, doseženi rezultati tudi ne zagotavljajo posebno dobrega starta v poslovno leto 1971.

Vso to problematiko tovarne je sindikat sicer sprem-

ljal, vendar pa kot prikazuje predsednikovo poročilo, včasih le premalo dosledno in učinkovito. Prav tako tudi samoupravni organi v tovarni vselej niso bili dovolj aktivni in dosledni pri izvajanju politike tovarne.

Sindikalna organizacija je bila aktivnejša na področju skrbi za socialno ogrožene člane in pri reševanju stanovanjskih vprašanj, vendar pa tu le v okviru razpoložljivih možnosti. Na teh dveh področjih je aktivnost razumljivo nujno navezana na finančna sredstva, katerih pa v tem obdobju le ni bilo na razpolago toliko, da bi v reševanje problematike lahko sindikat odločilneje posegel.

Večjo aktivnost pa je dosegla komisija za šport in rekreacijo. Zlasti športniki tovarne Avtomatika so v različnih športnih srečanjih dosegli lepe rezultate, se poudarjeno udeležili tudi športnih manifestacij v ZP in na sindikalnih prvenstvih. Vse bolj pa se v tovarni razvija tudi rekreacija, za kar gre predvsem zahvala peščici zelo aktivnih posameznikov, ki se že dolga leta v tovarni ubadajo s tem vprašanjem.

Poročilo predsednika so kot navadno sledila še ostala, nato pa se je razvnela presenetljivo obsežna, živahna in odkrita debata o vrsti bolečih problemov, ki spremljajo delo tega našega delovnega (Dalje na 6. strani)

Ustavni amandmaji v razpravi

Koordinacijska komisija skupne komisije za ustavna vprašanja vseh zborov zvezne skupščine je objavila osnutek ustavnih sprememb. O tem osnutku je 2. 3. razpravljalo predsedstvo ZKJ, 4. 3. pa še ustavna komisija zvezne skupščine. Sredi marca bo o predlaganih ustavnih spremembah razpravljala tudi zvezna konferenca SZDL. V drugi polovici prihodnjega meseca bo o osnutku sprememb glasoval zbor narodov zvezne skupščine, temu pa bo sledila vsesplošna dvomesečna javna razprava o tem dokumentu.

Osnutek ustavnih amandmajev vsebuje enainvajset amandmajev. Treba je pojasniti, da je k ustavi, ki je bila sprejeta leta 1963, bilo že sprejetih 19 amandmajev in da ti novi amandmaji nosijo številke od 20 do 40.

V nadaljevanju bomo na kratko podali najpomembnejše določbe predloga novih amandmajev k ustavi SFRJ.

URESNIČEVANJE SUVERENIH PRAVIC DELOVNIH LJUDI, NARODOV IN NARODNOSTI

Dvajseti amandma, to je prvi v besedilu osnutka, se

glasi: Delovni ljudje, narodi in narodnosti uresničujejo svoje suverene pravice v socialističnih republikah in v socialističnih avtonomnih pokrajinah v skladu z njihovimi ustavnimi pravicami, v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji pa takrat, ko je to v skupno korist, določeno z ustavo.

Socialistična federativna republika Jugoslavija je zvezna država kot državna skupnost prostovoljno združenih narodov in njihovih socialističnih republik kot tudi socialističnih avtonomnih pokrajin Vojvodine in Kosova, ki sta v sestavi Socialistične repub-

like Srbije, začnove na oblasti in samoupravljanju delavskega razreda in vseh delovnih ljudi ter socialistična samoupravna demokratična skupnost delovnih ljudi in občanov ter enakopravnih narodov in narodnosti.

Pokrajini sta avtonomni socialistični samoupravni demokratični družbenopolitični skupnosti, v katerih delovni ljudje, narodi in narodnosti uresničujejo svoje suverene pravice, kadar pa je to v skupno korist delovnih ljudi, narodov in narodnosti republike kot celote, določene z ustavo socialistične republike — tudi v republiki.

O TEMELJIH SOCIALISTIČNIH SAMOUPRAVNIH ODNOSOV

21. amandma je posvečen temeljem socialističnih samoupravnih odnosov. Te temelje, je poudarjeno v amandmaju, tvori družbenoekonomski položaj delovnega člove-

ka v družbeni reprodukciji, ki mu omogoča, da uresničuje svoj osebni, materialni in moralni interes in pravico, da uporablja rezultate svojega dela in pridobitve splošnega materialnega in družbenega napredka. Da bi se zagotovil takšen položaj, se delovnim ljudem jamči, kot njihova neodtujljiva pravica, da pridobivajo dohodek in na podlagi svojega dela upravljajo zadeve in sredstva družbene reprodukcije ter odločajo o dohodku, ki ga ustvarijo v različnih oblikah združenega dela in združevanja sredstev.

SKUPNI EKONOMSKI INTERES SE USTVARJA NA ENOTNEM JUGOSLOVANSKEM TRŽIŠČU

24. amandma pravi, da se skupni ekonomski interes delovnih ljudi ter narodov in narodnosti Jugoslavije ustvarja na enotnem jugoslovanskem tržišču. Podlago za takšno tržišče tvorijo med drugimi svobodno gibanje in združevanje dela in sredstev, enotni denar, skupna politika ekonomskih stikov s tujino,

razvijanje svobodne konkurence na trgu ter načrtovanje gospodarskega in družbenega razvoja.

Zaposlovanje je na podlagi tega amandmaja svobodno na vsem ozemlju države, brez diskriminacije in s pogoji, ki veljajo v kraju zaposlitve. Kršenje enotnosti tržišča je protiestavno.

Družbeni načrt Jugoslavije temelji, kot je rečeno v 25. amandmaju, na družbenem dogovoru delovnih ljudi, organizacij združenega dela, interesnih in drugih samoupravnih skupnosti ter na dogovoru republik in avtonomnih pokrajin o gospodarski politiki, ki je v skupno korist.

EMISIJA DENARJA: PRISPEVKI IN DAVKI

26. amandma poudarja, da emisijsko funkcijo opravlja Narodna banka Jugoslavije, skupno politiko emisije denarja pa izvajajo poleg nje vse narodne banke republik in pokrajin. Zadeve Narodne banke Jugoslavije upravlja, kot je navedeno, svet guver-

Nagrade avtorjem tehničnih izboljšav

Delavski svet tovarne elementov za elektroniko je na svojem 7. rednem zasedanju 22. februarja t. l. med drugim razpravljati tudi o predlogu tovarniške komisije za izume in tehnične izboljšave za nagraditev nekaterih racionalizatorjev, ki so s svojimi sprejetimi tehničnimi izboljšavami pripomogli do dokajšnje gospodarske koristi. V večini primerov je šlo

za že osvojene predloge, ki jih v tovarni že s pridom uporabljajo pri redni proizvodnji.

Delavski svet je sklenil imenovanim odobriti ustrezne odškodnine, ki jim gredo po veljavnem pravilniku o izumih in tehničnih izboljšavah tovarne »Elementi«.

Odškodnine so prejeli naslednji racionalizatorji:

Janez Alič — 20.728 novih dinarjev in Franc Pavlin — 5182 dinarjev, za nastalo gospodarsko korist z uporabo njune žage za žaganje upornive keramike. Ta dva zneska imenovanima avtorjema pomenita dokončno izplačilo ustrezne odškodnine.

Jože Pirkovič je prejel 6700, Peter Stubelj 4700 in Janez Dermaž ter Jože Unečič po 2950 dinarjev, kot odškodnino, izračunano za drugo leto izkoriščanja tehnične izboljšave pri izdelavi potenciometrov.

Niku Selanu je delavski svet odobril enkratno odškodnino v znesku 850 dinarjev za dobo dveh let, ker je s prireditvijo konstrukcije navijalnega strojčka izboljšal produktivnost dela pri navijanju pupinskih in drugih tuljav in tako ustvaril gospodarsko korist.

Racionalizatorju Avgustu Drnovšku so s sprejeto spremembo 45. člena pravilnika priznali odbitek od že izračunane odškodnine v l. 1969 v znesku 177 dinarjev.

Kolektiv »Kondenzatorji« Semič bo letos praznoval 20-letnico obstoja. Na sliki: detajl iz proizvodnega oddelka

RAZGLAS

ISKRA, tovarna električnih aparatov Ljubljana, Savska 3

razglašajo postopno delovno mesto

Vodja nabavnega oddelka

Kandidati morajo imeti:

- visokošolska izobrazba električne ali ekonomske smeri in najmanj 4 leta delovnih izkušenj na komercialno-tehničnih delih
- zaželeno je znanje enega od svetovnih jezikov.

Kandidatom, ki nimajo urejenih stanovanjskih razmer nudimo možnost pridobitve stanovanja.

Pismene ponudbe z opisom dela pošljite kadrovskemu oddelku tovarne do 25. 3. 1971.

OBVESTILO

DOPISNIKI!

Čimprej nam pošljite članke o zaključnem računu za l. 1970!

Uredništvo

nerjev bank, republik in pokrajin.

Republike in avtonomni pokrajini določajo sistem, vire in vrste prispevkov in davkov občanov in organizacij združenega dela, federacija pa dohodke, ki se ustvarjajo z obdavčenjem izdelkov in storitev v prometu, je poudarjeno v 27. amandmaju.

KDO SO GARANTI SKUPNIH KORISTI

O uresničevanju skupnih koristi narodov in narodnosti, delovnih ljudi in občanov SFRJ govori 28. amandma. Te koristi so med drugim: uresničevanje in zagotavljanje suverenosti, enakopravnosti in nacionalne svobode, nepovezanosti ipd. Garanti teh skupnih koristi morajo biti organi in organizacije federacije ob enakopravni udeležbi in odgovornosti republik in avtonomnih pokrajin.

29. amandma določa funkcije federacije, ki jih mora opravljati prek zveznih organov in organizacij. Federacija bi med drugim skrbela za zagotovitev neodvisnosti in ozemeljske celovitosti SFRJ,

varovala njeno suverenost v mednarodnih odnosih, urejala temeljne družbenoekonomske in samoupravne odnose, določala temelje sistema družbenega načrtovanja in družbeni načrt Jugoslavije, urejala in organizirala JLA itd. V uresničevanju svojih ustavnih pravic in dolžnosti organi federacije oblikujejo politiko in sprejemajo druge akte — ugotavlja 30. amandma.

KDO ODLOČA O SPREMENBI USTAVE

Način in postopek za spremembo ustave določa 31. amandma. O spremembi ustave odloča zvezna skupščina ob soglasju vseh republik in avtonomnih pokrajin.

SKLEPI IN AKTI, KI JIH SPREJEMA FEDERACIJA OB SOGLASJU REPUBLIK IN POKRAJIN

32. amandma navaja vprašanja z več področij, o katerih organi federacije lahko sprejmejo sklepe in druge pravne akte samo ob poprejšnjem soglasju republik in pokrajin. To so akti o dolo-

čanju politike in zakonov, s katerimi se urejajo razmerja na področju denarnega sistema in emisije denarja, deviznega sistema, zunanjetrgovinskega prometa in kreditnih odnosov s tujino, dalje carinske in necarinske zaščite, družbene kontrole cen izdelkov in storitev, kreditiranja hitrejšega razvoja nezadostno razvitih republik in pokrajin, določanja vrste dohodka družbenopolitičnih skupnosti ter sistema vira in skupnega obsega sredstev za financiranje federacije.

NALOGE, PRAVICE IN DOLŽNOSTI PREDSEDSTVA SFRJ

Novo ustavno institucijo — predsedstvo SFRJ — zelo natančno urejuje 35. amandma.

Potem ko amandma najprej ugotavlja, da bo predsedstvo zastopalo SFRJ v državi in v tujini, pravi dalje, da se to telo ustanavlja na podlagi enakopravnega zastopanja republik in pokrajin zaradi njihove neposredne udeležbe v uresničevanju z usta-

vo določenih pravic in dolžnosti federacije.

Predsedstvo bo imelo po tem amandmaju pravico, da zvezni skupščini predlaga temeljne smeri politike ter sprejetje zakonov in drugih splošnih aktov, kot tudi pravico, da predlaga postopek za spremembo ustave. Predsedstvo bo obravnavalo tudi izvajanje politike in zakonov zvezne skupščine. O tem bo zavzemalo stališče in dajalo svoje mnenje. V pristojnosti predsedstva bodo tudi druge pravice in dolžnosti, ki jih je doslej imel predsednik republike.

JOSIP BRÓZ-TITO JE LAHKO IZVOLJEN ZA PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Izhajajoč iz zgodovinske vloge Josipa Broza Tita — poudarja 36. amandma — lahko zvezna skupščina na predlog republiških in pokrajinskih skupščin izvoli tovariša Tita za predsednika republike. Predsednik republike je v tem primeru predsednik predsedstva SFRJ. 37. amandma določa, da se v zvezni iz-

vršni svet voli enako število članov iz vsake republike in ustrezno število iz pokrajin.

Zvezni izvršni svet je odgovoren za enotno izvajanje politike in splošnih aktov zvezne skupščine. Če svet meni, da ni v stanju uresničiti zaupanih nalog, lahko postavi vprašanje zaupnice. Zveznemu izvršnemu svetu lahko postavi vprašanje zaupnice tudi vsak izmed zborov zvezne skupščine.

38. amandma govori o načinu ustanavljanja zveznih sekretariatov.

Nihče nima pravice podpisati ali priznati kapitulacije ali okupacije SFRJ ali posameznega njenega dela, nihče nima pravice preprečiti državljanom SFRJ, da bijejo boj proti sovražniku. Takšna dejanja so protiustavna in kazniva po zakonu kot izdaja domovine in zločin do naroda, ugotavlja 39. amandma, ki govori o neodvisnosti, suverenosti in ozemeljske celovitosti naše države.

Zadnji 40. amandma določa, da bo za izvajanje teh ustavnih sprememb sprejet poseben ustavni zakon. P. G.

8. marca 1946, da — prav na dan žena, je bil v Ljubljani podpisan odlok, da se v Kranju preimenujejo Strojne tovarne v ISKRO — tovarno za elektrotehniko in finomehaniko. 8. marca letos je minilo torej 25 let od za nas tako pomembnega dogodka. Uredniški odbor je bil mnenja, naj se za jubilej odtisne na naslovno stran glasila nova glava in sicer rdeče barve, ki je barva veselja, barva uspehov. Poleg člankov predstavnikov podjetja, tovarne in občine, ki so bili objavljeni v prejšnji številki na prvi strani kot uradni uvod v veliko proslavo, ki bo 4. julija v Preddvoru pri jezeru Černjava, je bilo uredništvo mnenja, naj se v tem času, od 8. marca do proslave 4. julija sodelavci glasila pogovarjajo z jubilanti 25-letnega dela.

»Jaz sem imel števi ko 0001!«

»Duš, sem prehlajen« je dejal ko sem ga obiskal na domu. »Ce nisem 40-krat kihnil, naj se kar v zemljo vderem!«

Verjel sem mu, saj je imel na mizi kar majhno lekarno zdravil, pa tudi čaj se je kadil iz skodeice. Za vsak slučaj sem stisnil med zobe dve brinjavi jagodi... Da je to dobro sem bral v Kneipovih »bukvicah«.

Ko sem mu razložil zakaj sem prišel, je z globokim glasom dejal: »Napiši, da je Stane Abe imel v Iskri prvo in drugo črko abecede v priimku ter delovno številko 0001.

»Krasno! Potem imam pred seboj živo kroniko.«

»Kakšno živo, saj vidiš, da čaj pijem. Kljub temu pa bi lahko nekaj povedal. Nekaterim, posebno mlajšim ni znano, da so prvo obdobje gospodarstva vodili tovarno delegati, ki jih je imenovalo ministrstvo za industrijo in rudarstvo. Še danes se spominj inž. Klavs, inž. Černigoja, prav dobro pa mi je ostal v spominu tudi inž. Hrovatin, ki je z nekaterimi člani prevzel tovarno po odhodu okupatorja. Kot se spominjam, je bil prvi direktor inž. Evgen Černigoj. Jaz sem se takrat največ pečal z uporabno grafiko. Ker je bilo takratno gospodarstvo vodeno centralno, so me po-

Stane Abe, jubilant z Iskrino številko 0001

sojali, kjer sem bil potreben. Tako sem bil pol leta v Beogradu, kjer sem se večkrat srečal s pokojnim Borisem Kidričem; bil je človek, ki ni poznal počitka. Izrisavali smo petletni plan, grafikone, gospodarske zemljevide, geološke karte itd., v Ljubljani pa sem litografiral prvi povojni slovenski abecednik. Da ne pozabim: soudeležen sem bil tudi pri izdelavi skic denarja za B cono; seveda smo bili pod strogim nadzorstvom.

Ko sem prišel spet v Kranj, sem »padel« v splošni oddelek. Tam sem bil tiskar, risal matrice, določal barve, fotografiral, projektiral in postavljaj sejmee ipd. Sele kasneje, oz. v letu 1952 se je ustanovil v kranjski tovarni propagandni oddelek, ki se je z rastjo tovarne vzporedno večal. Po integraciji je oddelek spadal pod PSO, kasneje, ko se je izkristaliziralo mnenje o industrijskem oblikovanju, pa pod ZZA. Zdaj, ko je vse posle prevzela organizacija Iskra-Commerce, je prevzela tudi vse osebe in tudi mene, Iskraša s številko 00001. No, seveda, danes v Iskra-Commerce te številke nimam več.«

»Pravi popotnik,« sem dejal.

»Ja seveda, popotnik! Prav to romanje me je »rešilo« raznoraznih nagrad ob delovnih jubilejih.«

»Slišal sem, da si sodeloval pri Iskrinem znaku in pri propagandnih znakih, ki so postavljeni na strehi v kranjski tovarni, v Ljubljani in na kranjskem nebotičniku.«

»Ne vem, če bo točen, toda zdi se mi, da je misel o znaku sprožil inž. Ivan Gruden leta 1946, jaz sem le improviziral nekaj znakov, ki so imeli prvotno 6 krakov, kasneje pa smo zbrisali spodnji, šesti krak. Peterokraki znak je bil osvojen in tak je še danes. Kdo pa je prvi predlagal naslov Iskra pa

mi res ni znano. Za vrteči reklamni znak na strehi »nebotičnika« v kranjski tovarni pa sem dobil za zamisel in načrt prvo nagrado. Če me spomin ne vara, je bilo to v letih 1951/52, dobil pa sem 50.000 S dinarjev.«

»Ali se kakšnega dogodka še prav posebno spominjaš?«

»O, seveda... Za časa direktorja Mariniča je ob koncu leta obstajala bojazn, da v oddelku za električne vrtnalke stroje ne bo izpolnjen letni plan. Takoj so odšli vsi, od tajnice do direktorja pomagat pri montiranju EVS 1; pol ure pred rokom je bil plan dosežen. Kakšno veselje je bilo takrat, pa sirenje so tulile... Če danes pomislim kako smo bili v tistih časih veseli vsakega uspeha in kakšna zavest je bila v nas... Da, gore bi prestavljali!«

»Povej, Stane, ti, ki si imel delovno številko 0001, ali si si v prvih letih rojevanja Iskre kdaj predstavljal, da bo Iskra to, kar je danes?«

»Ne, niti v sanjah ne! To, kar je danes Iskra, je uspeh, ki si ga v prvih povojnih letih noben optimist ni mogel predstavljati. Ponosen sem, da sem bil med pionirji danes tako velikega podjetja.«

Ben

Večji izvoz na konvertibilna področja

(Nadaljevanje s 1. strani)

ventivnega ukrepanja, kljub temu da je imel naziv premostitvenega kredita. Kredit je deloval kot sanacijski kredit in pospeševal izpolnjevanje vseh ostalih ukrepov iz sanacijskega programa. To je bila tudi edina kreditna pomoč tovarni v času sanacije.

KAKŠNE REZULTATE PREDVIDEVATE V LETU 1971?

To leto tovarna še vedno ne bo poslovala v povsem normalnih razmerah, saj je eno leto sanacije prekratka doba. Zato podaljšuje svojo sanacijo v leto 1971 in smatra, da bo šele v letu 1971 povsem pripravljena na izredno konkurenčno borbo na svetovnem in jugoslovanskem tržišču. Ukrepi, ki jih je tovarna pripravila oz., ki se še pripravljajo, pa ji narekujejo, da se mora tovarna v letu 1971 povsem stabilizirati.

Predvidena letna stopnja rasti prodaje je približno 30 odstotkov. Za realizacijo takšne prodaje pa mora tovarna proizvesti za približno 75 % več svojih izdelkov. Razlika med povečano proizvodnjo ter povečano prodajo predstavlja padec cen naših proizvodov na svetovnem ter jugoslovanskem tržišču. Dosedanji poprečni letni padec cen naših proizvodov je znašal 15 do 20 %, v zadnjem letu se je dvignil na prek 40 %. Za povečano realizacijo v letu 1971 nam bo primanjkovalo na koncu leta približno 9 milijonov obratnih sredstev. Ta primanjkljaj nameravamo v tovarni rešiti na naslednje načine:

1. Tovarna bo vztrajala, da se ji vrnejo tista obratna sredstva, ki jih je finančno računovodsko področje združene podjetja v letu 1968 porabilo za generalno rekonstrukcijo tovarn v ZP ISKRA in za katere naša tovarna plačuje anuitete.

2. Približno 1 milijon predvidevamo pridobiti na podlagi novih zveznih predpisov, kjer bo omogočeno 25 % kratkoročnih kreditov spremeniti v dolgoročne kredite.

3. Premostitveni kredit iz leta 1970 smo v celoti vrnili. Ponovno smo vložili vlogo pri Republiškem skladu skupnih rezerv, kjer pričakujemo pozitivno rešitev.

Navedena obratna sredstva bi pripomogla, da bi lahko tovarna v letu 1971 končala svojo sanacijo.

Analiza poslovanja v letu 1969, ko je nastala v tovarni izguba, je pokazala, da se tovarna glede proizvodnega programa in tehnologije nahaja v zelo težki situaciji. Precejšnje število proizvodov je zastarelih, tako da imamo z njimi probleme s prodajo na domačih in tujih tržiščih. Zastarela je tudi tehnologija izdelave ter tovarna kljub nakupu raznih licenc ni uspela držati korak s konkurenčnimi firmami doma in na tujem.

Lahko ugotavljamo, da tovarna pri izbiri licenčnih partnerjev ni imela najsrečnejše roke. Licenca SGS ni dala prav nobenega rezultata, saj je bila kupljena stara oprema ter zastarela tehnologija. Tako ponesrečen nakup licence je bil seveda eden glavnih razlogov za izgubo, ki se je pokazala v letu 1969. Posledice takšne licence so v tovarni še sedaj zelo boleče, saj se odplačujejo anuitete za veliko predrago opremo, ki tovarni nikoli ni dala rezultatov.

Licenca firme General Electric nikakor ni mogla zaživet, saj realizacija te licence potrebuje veliko zažonskega kapitala, katerega tovarna nikdar ni imela ter so tudi izgledi v bodoče minimalni. Poleg tega vsebuje pogodba za našo tovarno izredno težke pogoje, ki jih je treba revidirati, ker več ne odgovarjajo obstoječi jugoslovanski zakonodaji ter konkretnemu stanju polprevodniške tehnike v Jugoslaviji. Naša tovarna želi od poslovnega partnerja ne samo know how, ampak tudi udeležbo pri kapitalu in marketingu, tako se poslovni partner bolj zanima za uspeh tovarne, saj pri tem neposredno sodeluje. Iz teh razlogov smo začeli razgovore o tem vprašanju z GE in evropskimi firmami. Dosedanji razgovori kažejo, da je odziv za nov način sodelovanja pri evropskih firmah veliko ugodnejši kot pri ameriških. Na vsak način pričakujemo, da bomo v letu 1971 uspeli realizirati sodelovanje s tujim partnerjem, kar bi pomenilo, da bo tovarni zagotovljena dolgoročna prisotnost s kvalitativnimi izdelki in moderno tehnologijo.

Ko govorimo o predvidenih rezultatih za leto 1971 moram poudariti, da stopamo v poslovno leto 1971 z novim statutom, ki ga je DS tovarne sprejel v februarju.

Osebnost sem prepričan, da predstavlja novi statut novo kvalitativno spremembo samoupravne strukture v naši tovarni oziroma večjo decentralizacijo samoupravljanja. Samoupravljanje in gospodarjenje smo približali delovnim enotam, kjer ima proizvodna delovna enota kot realizator vseh postavljenih ciljev najpomembnejšo vlogo. V organizacijski strukturi statuta so našli svoje mesto tudi strokovni kadri, ki so temelj za uspešno poslovanje tovarne. Povečanje OD ob koncu lanskega leta je pripomoglo, da prihajajo v našo tovarno novi strokovnjaki — inženirji, ekonomisti in drugi, ki bodo realizirali postavljene naloge za poslovno leto 1971.

Pomembno vprašanje pri planiranju poslovnih rezultatov za leto 1971 je tudi nova programska usmeritev tovarne. Kljub temu, da je tovarna

(Dalje na 7. strani)

Sindikata mora biti še aktivnejši...

(Nadaljevanje s 3. strani)
kolektiva. Poskušali bomo iz razprave izluščiti najbolj bistvena vprašanja.

Več delegatov na občnem zboru je poudarilo preslabotno vlogo sindikata pri sprejemanju bistveno važnih splošnih aktov tovarne, da ni bila dovolj izražena vloga sindikata kot zaščitnika delovnega človeka in, da je bila sindikalna aktivnost premajhna, da bi živahneje delovale tudi ostale družbeno-politične organizacije v tovarni. Sindikat bi po mnenju teh delegatov moral veliko več storiti v boju za uspešnejše izpolnjevanje proizvodnega plana. Izboljšanje notranje organizacije, v boju zoper neracionalno trošenje sredstev, za večjo produktivnost, kar vse bi lahko pripomoglo do tega, da bi devalvacijo in ostale stabilizacijske ukrepe manj občutili v tovarni zlasti delavci z nižjimi osebnimi dohodki.

V razpravi je bila nadajše poudarjena potreba po ustreznih ureditvi delovnih prostorov v TV montaži, kjer so delovni pogoji zaradi mraza pozimi, slabe zračnosti in drugih pomanjkljivosti zares težavni, prav tu pa je tudi problem zastojev v proizvodnji najbolj pereč, saj so delavci bodisi zaradi tega obsojeni na 80% osebne dohodka, ali pa jih je treba premeščati v času zastojev na druga dela. Tudi je bila izražena zahteva, naj bi ugotovili, odkod in če so vselej objektivni razlogi krivi za zastoj v proizvodnji, ki pri OD seveda najmanj prizadenejo vodilne delavce, občutneje pa prav neposredne proizvajalce, navadno najmanj krive za te zastoj.

Vse to narekuje sindikatu, da se resnično postavi na pozicije delovnega človeka, saj ob množici objektivnih težav

prav gotovo kdaj pa kdaj tudi subjektivne težave povzročajo, da prihaja do tako kočljivega položaja v proizvodnji.

Nadalje je razprava pokazala nujnost po ukrepih za notranjo stabilizacijo v tovarni na Pržanu, pri čemer bo treba dosledno in povsod razviti večjo pozornost do varčevanja, do racionalnejšega gospodarjenja in do odprave vseh slabosti, ki v preteklosti niso dovolile boljšega poslovnega rezultata.

Posebno resno je razprava izvenela tudi ob vprašanju urejevanja osebnih dohodkov in zaradi tega tudi boleče fluktuacije strokovne delovne sile. Ta je bila v zadnjem obdobju dokaj velika in tovarni, ki se bori za rentabilen in akumulativen proizvodni program, prav gotovo ne v posebno korist.

Nekateri izmed delegatov, ki so posegli v razpravo, so kritizirali obljube s strani vodstva tovarne za reševanje najbolj perečih problemov, ki pa se na splošno niso uresničile. To vsekakor ni bilo v prid in posebno delovno vne- mo kolektiva, ki je sicer voljan delati in najteže kar prenaša pomeni zanj prav zastoj v proizvodnji.

Slednjic je v razpravo posegel tudi direktor tovarne, dipl. inž. Andrej Pardubsky. V svojih izjavah je skušal odgovoriti konkretno na vsa bistvena vprašanja, ki so jih načeli delegati v svoji razpravi. Pojasnil je mnoge izmed njih, prav tako pa udeležencem občnega zbora dejal, da se bo vodstvo tovarne, ob pomoči vseh strokovnih služb, v najbližji prihodnosti z vso resnostjo lotilo tudi najbolj rigoroznih sanacijskih ukrepov, ki naj rešijo stanje v tovarni Avtomatika in privedejo do tega, da bo delovni kolektiv imel dovolj

dela in zaslužka, pa čeprav bi se pri tem morda bilo treba odreči kateremu izmed dose- danjih izdelkov obstoječega proizvodnega programa. To je vodstvo tovarne sklenilo, ker je le v takih premikih mogoče najti pot v boljše gospodarjenje.

Se in še bi lahko navajali ugotovitve delegatov, vendar naj bo za to pot dovolj. S še večjim zadovoljstvom bomo kdaj drugič zapisali, kako so se v pržanski tovarni odločno lotili sanacije in kaj so ukrenili, da bi v prihodnje delovni kolektiv posloval pod bolj normalnimi pogoji.

Ob koncu občnega zbora sta bila po razrešnici starega, izvoljena 9-članski izvršni odbor sindikata in 3-članski nadzorni odbor. Novi izvršni odbor čaka dovolj nalog, če se jih bo lotil resno in dosledno.

—C—

Dobro zamisel posebej plačati!

Odvetnik Borut Irgolič, znani gospodarsko pravni strokovnjak je odgovoril na nekaj vprašanj o izumiteljstvu in tehničnih izboljšavah, o čemer so na vsejugoslovanski ravni posvetovali na Visoki ekonomsko komercialni šoli v Mariboru.

V.: Pravite, da je s stališča prava v izumiteljstvu pri nas vse jasno, da imamo prav po zaslugi našega dr. Stojana Pretnarja najnaprednejšo zakonodajo. Zakaj torej posveto- vanje v Mariboru?

O.: Gre za »klimo«. Hočemo ugodno vzdušje za izumiteljstvo. Nujno! Skoraj ni države na svetu, kjer bi manj izumljali kot pri nas. Še tistih nekaj izumov, ki jih zmoremo, so več ali manj galanterijski, škatle cigaret, ki se same prižgejo in podobno. no.

V.: Kaj je to po Vašem »klima«, o kateri so govorili v Mariboru?

O.: Pri nas smo še bolj kot kjer koli drugje prepričani, da smo plačani tudi zato, da razmišljamo na delovnem mestu. Ne samo to. Če si kaj koristnega izmislimo, se brž komu zamerimo. Sodelavcem, ki se ustrašijo za svojo služ-

bo, podjetju, če hočemo nekaj od tega.

V Mariboru smo vsem povedali, da plačilo za redno delo ne krije tistega, kar z izumiteljstvom, tehničnimi izboljšavami in podobnim prispevam posebej. Če smo si kaj koristnega izmislili, imamo rama za to dobiti ustrezen posebno nagrado, neodvisno od uspehov pri rednem delu.

V.: Ste prepričani, da je hasnilo?

O.: Da! Včasih je veljalo, da bodimo vsi enaki v revščini, danes pa začenja veljati, da bodimo vsak po svojih najboljših močeh prizadevni za svojo, t. j. tudi splošno blaginjo. Zato mora biti vsakdo vzpodbujen za napredek gnotne proizvodnje. Iz družbe popolnoma omejenih možnosti moramo postati družba odprtih možnosti za vsakogar.

D. P.

Seja komisile za izume in tehnične izboljšave

(Nadaljevanje s 1. strani)
vsem zaradi prenikave stimulacije, nezainteresiranosti, zaradi nerazčiščenega vprašanja, kaj je službena dolžnost in kaj je šteti kot pobudo avtorjev izumov in izboljšav, zaradi težav pri realizaciji zamisli in dolgotrajnega postopka za uveljavitev predlaganega, itd. Vsi ti odgovori pa jasno izpričujejo, da v našem združenem podjetju ni malo strokovnjakov, ki bi ob vrsti solidno rešenih naštetih vprašanj prav gotovo to svojo aktivnost lahko bistveno poživili in s svojim nesebičnim delom pripomogli do novih izboljšav in prihrankov pri proizvodnih stroških.

In prav ta ugotovitev nalaga odgovornim v ZP, da

vsa nerešena vprašanja s tega področja čim prej in čim bolje rešijo, saj sta izumiteljstvo in racionalizatorstvo ena od pomembnih komponent pri zniževanju proizvodnih stroškov in zato še tembolj zaželena v sedanjem obdobju našega gospodarstva. Na tej seji je komisija za izume in tehnične izboljšave razpravljala tudi o programu svojega dela v letošnjem letu, katerega je skupno s proračunom za izvedbo tega programa posredovala delavskemu svetu ZP, da bo o njih razpravljali in ustrežno sklepali. Vse točke predlaganega programa imajo za cilj poživitev izumiteljstva in racionalizatorske dejavnosti v delovnih organizacijah, kjer naj bi v bodoče temu po-

membnemu vprašanju posvečali večjo pozornost kot doslej.

Komisija je nato tudi sklenila, naj bi organizacijsko-kadrovske področje ZP, do njene naslednje seje pripravilo osnutek novega pravilnika o izumih in racionalizacijah, po katerem bodo izumitelj in avtorjem tehničnih izboljšav v ZP zagotovljeni ugodnejši pogoji za živahnejšo tovrstno dejavnost.

Končno pa je bilo na komisiji govora tudi o tem, naj bi v bližnji prihodnosti pripravili podelitev priznanj in nagrad dosedanjim avtorjem izumov, tehničnih izboljšav in avtorjem objavljenih strokovnih člankov, o čemer bomo podrobneje v našem listu še poročali.

—J.

SO ONI SPOSOBNEJŠI?

(Nadaljevanje iz 8. številke)
TEKMOVANJE

Kakor se po eni plati skrbi za visokoproduktivno tehnologijo, se po drugi uporabljajo naj sodobnejša organizacijska dognanja za vzpodbujanje delavcev, vendar ne za večjo produktivnost, ki jo diktira tehnična oprema, temveč za doseganje višje kvalitete, večjo ekonomičnost poslovanja in za boljše medosebne odnose. V teh treh »disciplinah« tudi tekmujejo med oddelki, tovarnami, skupinami tovarn in določena leta tudi med kompanijami. Metode teh tekmovanj so nam znane iz časov petletke. Obstojte tekmovalni komiteji od nivoja kompanije do nivoja oddelka, ki na osnovi tekmovalnih pravilnikov skrbe za korektnost tekmovanja. Prirejajo male razstavnice v od-

delkih, s slikami najboljših, s primerki dobrih in slabih izdelkov, delijo pokale, plakete, diplome itd., po vseh zidovih so transparenti, gesla ipd., ki vzpodbujajo tekmovalce. Res, da enkrat letno najboljšim razdelijo tudi denarne nagrade, vendar je psihologija tekmovanja preračunana na vsakodnevni učinek. Ali se lahko iz tega kaj naučimo?

Da ima tekmovanje svoj smoter si postavijo letne cilje, ki so potem detajlirani na mesece in tedne. Strokovne službe pripravljajo tekoče analize, ki se prenašajo na grafikone, da je možen enostaven pregled dosežkov. Sproti se tudi obravnava položaj na rednih tedenskih sestankih, na različnih vodstvenih stopnjah. S tem je vsem, ki so zadolženi, v okviru

njihovih jasno določenih dolžnosti in pravic, omogočeno odrediti ukrepe, ki so potrebni za ustrezno delo. Za vsako odstopanje pri kvaliteti, ekonomičnosti ali v odnosih mora biti dokumentirana obrazložitev in ne pavšalno sklicevanje na težave z orodji, stroji, materiali ali ljudmi. Le tako se lahko odpravljajo vzroki težav, obenem pa ocenjuje sposobnosti vodij.

Zanimivo, da so že od njegovega vodenja kadra naprej vsi podvrženi ocenjevanju po enotnih merilih. To služi tako za ocenjevanje sposobnosti, kot določanju dodatkov k plačam. Ne nazadnje so to tudi objektivizirana merila za napredovanje v službi.

FUNKCIONALNOST ORGANIZACIJE

Spoznanje, da je tržišče tisto, ki daje oceno o njihovi

uspešnosti, se odraža v najvišjih vodstvenih organih družbe. Kvaliteta, cene in tehnično-tehnološka raziskovalnost so kriteriji za vsakdanjo rabo in nujni pri nadaljnjem obstoju družbe.

V posamezni tovarni imajo zgolj spremljanje stroškov, ki je eden bistvenih pokazateljev poslovanja; prodajna politika pa je centralizirana.

Službe kvalitete so samostojne, odgovorne direktorju tovarne, v nekaterih primerih pa celo podpredsedniku družbe, ki je zadolžen za kvaliteto. Taka organizacija omogoča največjo možno odgovornost za kvaliteto, obenem pa zagotavlja stabilnost kvalitete, ki ni podvržena trenutnim »muham enodnevnice«. Pri nas pomeni ustavitvi izdelavo nekvalitetnih delov pravi »bau-bau« - češ, to bo zmanjšalo realizacijo itd. Na tak način se zamegljujejo vzroki in povzročitelji slabe kvalitete.

te. V tej kompaniji pa je odločanje o odstopanjih v pristojnosti vodilnih iz razvojne kvalitete in tehnologije prav zato, da se število teh zmanjša na najmanjšo možno mero, oziroma da se preverja stopke in konstrukcijo izdelkov tako glede zahtevnosti izdelave kot smotnosti konstruktivnih rešitev.

Za vsakršno odstopanje od dokumentacije so že tiskani obrazci z naznačenimi vzroki, ki edini dopuščajo te odstopke, obenem pa so tu tudi ukrepi, potrebni za izvedbo odstopanja npr.: uporabi se drugi vijak zaradi spremembe v konstrukciji; vse izdelke s starijim vijakom v skladišču ločiti. Neporabljeni vijaki v skladišču izločiti ipd. Skratka, vsa dogajanja sketšajo dokumentirati in jih ne prepuščajo le spominu...

S čisto strokovnega stališča so dokajšnjega pomena njihove izkušnje v statistični

Večji izvoz na konvertibilna področja

(Nadaljevanje s 5. strani)

že v preteklosti gojila ambicije, da v večji meri organizira proizvodnjo, ki bazira na aplikaciji proizvedenih elementov, ta dejavnost v tovarni do sedaj ni našla primerne odziva. Uporaba polprevodniških elementov na vseh gospodarskih področjih iz leta v leto narašča, saj zabeležimo pri našem programu najvišjo gospodarsko rast, cca 20 % na leto. Iz teh razlogov smo v novem statusu ustanovili samostojni sektor vezij, katerega namen je razvijati in proizvajati vezja za televizijo, gospodinjstvo stroje, avtomobilsko industrijo itd. Na tem področju predvidevamo tudi večjo pripravljenost tujih partnerjev pri prenašanju know how kot pri proizvodnji elementov.

Če zberemo zgoraj navedene ugotovitve, lahko na kratko rečemo, da pričakujemo dobre poslovne rezultate v letu 1971.

KAKO BO VPLIVALA NA VASO TOVARNO DEVALVACIJA IN OSTALI STABILIZACIJSKI UKREPI?

Pri doseženem in planiranem izvozu in uvozu dosega faktor 2,5 v prid izvoza. Na podlagi tega ni težko izračunati, da nam je devalvacija dobrodošla, čeprav je izvoz na konvertibilno področje manjši kot na klirinško področje. Naši naporji za izvoz v konvertibilno področje so se povečali, zato pričakujemo tudi na tem področju v letu 1971 večje uspehe. Ti sicer ne bodo pripomogli k večjemu finančnemu učinku, pač pa bomo lažje prenesli posledice padca cen na našem proizvodnem programu.

Znano je, da je carinska zaščita za uvoz elementov iz našega programa minimalna, zato pričakujemo, da se bodo jugoslovanski kupci raje obračali za nakup v naši tovarni, kjer smo cene v letu 1971 tudi za jugoslovansko tržišče praktično izenačili s svetovnimi cenami.

Naši strokovnjaki-technologie intenzivno delajo na tem, da čimveč uvoznih materialov nadomestijo z domačimi oz. z materiali iz vzhodnih dežel, ki kažejo na tem področju znaten napredek.

Od stabilizacijskih ukrepov nas je prizadelo zamrznjenje OD, ker je kolektiv šele ob koncu leta 1970 pričel ustvarjati dohodek, ki je omogočil tudi izplačilo večjih osebnih dohodkov, ti pa so še vedno pod republiškim poprečjem. V tem smo posebno prizadeti zaradi tega, ker imamo namen pridobiti za našo tovarno formirane kadre, ki so sedaj zaposleni v Zahodni Nemčiji in se želijo vrniti v Zasavje. Realno nagrajevanje teh kadrov je možno sedaj samo na podlagi znižanja osebnih dohodkov že zaposlenih.

Glede ostalih stabilizacijskih ukrepov pa menim, da še ni dovolj konkretnih predpisov, ki bi omogočali izdelavo konkretnih stabilizacijskih programov v tovarni oziroma, da se je stabilizacija v naši tovarni začela že v letu 1970, ko smo izdelali sanacijski program, ki je tudi neke vrste stabilizacijski program.

ALI BO ODSTOP RIZ VPLIVAL NA VAS NADALJNI PROGRAM?

Menim, da je to vprašanje posebno pomembno za našo tovarno, saj je bila, posebno s tovarno »Poluvodiči«, tesno povezana.

Ves čas sodelovanja tovarne »Poluvodiči« Zagreb ter Iskrine tovarne polprevodnikov Trbovlje smo imeli dogovorjeno delitev proizvodnih programov, koristili smo skupno licenco firme General Electric ter smo planirali tudi skupne nastope na domačem in tujem tržišču. Tudi investicijska vlaganja so se v preteklosti vlagala na podlagi obojestranske konzultacije in formiranosti. Iz tega sledi, da so bile vezi z našo tovarno veliko tesnejše, kot s katerokoli drugo organizacijo v okviru ISKRE.

Že pred izstopom in po izstopu so se na nivoju vodstev obeh tovarn vodili razgovori, katerih vsebina je bila namenjena ocenitvi položaja obeh tovarn v novi situaciji. Razgovori so pokazali skupno željo, da se dobro sodelovanje obeh tovarn v preteklosti nadaljuje tudi v novi situaciji oziroma v prihodnje. Osnovni zaključek pogovorov je bil v tem, da obe tovarni skleneta dolgoročno pogodbo o poslovno-tehničnem sodelovanju, ki bazira na obstoječi razdelitvi proizvodnega programa ter se vne-sejo določila, ki so pomembna pri sodelovanju s tujimi partnerji.

Naivno bi bilo misliti, da se ne bodo pojavile po izstopu RIZ tudi situacije, ki ne bodo pogojene s konkurenčnim nastopanjem na tržišču, ampak z večjo rastjo elektronske industrije na Hrvaškem. V okviru zagrebške elektroindustrije se formira močna grupa s posebnim poudarkom na industrijski elektroniki. Nobena skrivnost ni, da se trenutno vloga samo v Tvornico poluvodiča Zagreb približno 5 milijard starih dinarjev za razširitev in modernizacijo polprevodniške proiz-

dom ROTAXA, kompanije že v Lucasovem sestavu.

Tako vidimo, da je lastnim ustvarjalnim silam in proizvodnim možnostim posvečena največja skrb na vseh področjih od raziskav in razvoja do tehnoloških rešitev.

Vprašanje, ki sem ga postavil v začetku: So oni sposobnejši, po vsem tem ne more ostati brez odgovora: Sposobnost naših ljudi ni manjša kot v Angliji, pač pa imajo oni sposobne organizatorje, ki pravilno vrednotijo: timsko delo, lasten razvoj in raziskave, lastne konstrukcije in orodjarske zmogljivosti ter da je potrebno vsakega delavca angažirati za večji uspeh podjetja. Vse to je seveda plod spoznanja, da je borba za tržišče povezana s kvaliteto, cenami in sodobnimi konstrukcijami.

Lucijan Vega
dipl. inž.

vodnje, kot baza za aplikacijo drugih pomembnih programov elektronike. Na drugi strani pa ugotavljamo, da v združenem podjetju ISKRA trenutno posvečamo največ pozornosti proizvodnim programom iz elektromehanike, čeprav si Slovenci lastimo pravico, da smo pionirji elektronike v Jugoslaviji.

V tej zvezi bi pojasnil stališče naše tovarne do ostalih proizvajalcev oziroma do EI Niš, ker mislim, da smo na tem področju premalo povezani oziroma premalo vključujemo svoje proizvodne programe. Naši razgovori s tujimi partnerji pri delitvi programa in prenašanje tehnologije, so prinesli veliko več rezultatov kot sodelovanje

doma v Jugoslaviji, kjer takšni naporji ne najdejo pravilnega odziva. Dvojnost programa pogojuje majhne proizvodne serije, dvojno investiranje in izkoriščanje inozemske konkurence doma in na tujem.

Ne glede na to, v kakšni organizacijski strukturi posamezna podjetja delujejo, bi bilo edino realno združiti napore v skupno vlaganje oziroma v pravilno programsko razdelitev v jugoslovanskem gospodarskem prostoru ter na ta način zagotoviti optimalno rast razvoja ter zagotoviti uspešen nastop na domačih in tujih tržiščih.

V. d. direktorja:
Janko inž. PUCELJ

Pismo Rdečega križa Slovenije

Podprimo krvodajalstvo

Republiški odbor Rdečega križa Slovenije, mestni odbor Rdečega križa Ljubljana in občinski odbori Rdečega križa organizirajo že 16 let prostovoljno krvodajalstvo na Slovenskem. Zaradi vedno večje potrebe po krvi (naraščanje prometnih nezgod, nezgod v gospodinjstvu, na delovnih mestih, novi dosežki medicinske znanosti itd.) so vse bolj očitne potrebe po sodelovanju vsega prebivalstva pri izpolnjevanju programa krvodajalskih akcij.

Ker bi radi popularizirali krvodajalstvo tudi prek tiska delovnih organizacij, vas prosimo za pomoč. Vaše glasilo je že dosedaj morda objavilo datume ali dneve krvodajalskih akcij in druge sestavke, ki so spodbujali ljudi, da so se odločili priti na odvzem krvi. Želeli bi, da bi z objavljanjem terminov krvodajalskih akcij nadaljevali tudi v letu 1971.

Da zagotovimo zadostne količine krvi, mora organizacija Rdečega križa pridobiti za odvzem krvi vsako leto okrog 70.000 občanov. To ni lahka naloga, zato smo tako zelo navezani na uporabo vseh oblik motivacije za pridobivanje novih krvodajalcev.

Občinski odbori Rdečega križa — kot neposredni organizatorji krvodajalskih akcij — vam bodo dali konkretne podatke o tem, kako sodelujejo v krvodajalskih akcijah posamezne delovne organizacije in drugi.

Prostovoljno krvodajalstvo je odgovorna družbena naloga, ki jo je Rdeči križ prevzel pod pogojem, da bodo sodelovale vse subjektivne sile. Zato je skupščina SRS sprejela priporočilo o njihovem nadaljnjem sodelovanju pri krvodajalstvu.

Zahvaljujemo se vam za sodelovanje v minulem letu in pričakujemo — da boste naša prizadevanja podpirali tudi v bodoče.

Tovariške pozdrave!

RDEČI KRIŽ SLOVENIJE
Republiški odbor
Ljubljana, Mirje 19

Glede na gornje pismo uredništvo glasila »Iskra« objavlja program krvodajalskih akcij do maja 1971. V enakih terminih pa bodo kasneje objavljene akcije od maja do konca leta.

Prav je, da vemo, da je za kritje vseh potreb po krvi potrebno, da pride letno na odvzem krvi 70.000 ljudi in to vsak odvzemni dan 200 ljudi. Zato pričakuje organizacija Rdečega križa, da se bodo na odvzem krvi odzvali vsi zdravi občani. Ker samo kri nadomesti kri, je razumljivo, da si jo z darovanjem zagotovimo tudi sebi in svojim bližnjim, če bi jo potrebovali.

DATUM IN KRAJI AKCIJ

Marec 1971:
Ljubljana-Moste 16, 17, 18; Ljubljana-Bežigrad 19; Kranj 23, 24, 25, 26, 29, 30, 31.

April 1971:
Kranj, 1, 2; Domžale 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13; Zalec 14, 15; Cerknica 16, 17; Sežana 19, 20, 21, 22, 23; Sežana in Ilirska Bistrica 24; Zagorje 28, 29.

Maj 1971:
Slovenska Bistrica 5; Trebnje 6, 7; Univerza 10, 11; Velenje 12, 13, 14, 15; Brežice 18, 19; Kamnik 21, 22, 24, 25, 26; Ribnica 27, 28; Ljubljana-Vič-Rudnik 31.

Rdeči križ vabi vse prebivalce, da se čimprej javijo občinskemu odboru Rdečega križa in sporočijo, kateri dan želijo priti na odvzem krvi.

kontrolni kvalitete. Te metode ogromno pomagajo pri vseh ekonomsko-tehničnih odločitvah v sami neposredni proizvodnji in pri poslovnih politikah vodstva podjetja.

ORODJA, NAPRAVE IN NJIHOVA KONSTRUKCIJA

Že prej sem omenil veličansko skrb za lastne konstrukcije in proizvodnjo konstrukcij in naprav.

Praviloma ima vsaka tovarna svojo orodjarno in konstrukcijsko orodje, ki skrbi v glavnem za proizvodnjo manjših, recimo enostavnejših orodij ter za vzdrževanje orodjarskega fonda v tovarni. Poleg teh pa imajo še centralno konstrukcijsko orodje in naprav za grupo tovarn, kjer delajo specialisti za posamezna področja in imajo tudi centralno orodjarno. Ta proizvaja predvsem za-

htevnejša orodja, naprave ali postrojenja. Poleg tega imajo specializirane tovarne orodje, kot npr. PREMIER PRECISION Ltd., ki so jo kupili leta 1969. Prav tako kupljena KEELAVITE HYDRAULICS Ltd., ki naj bi z že obstoječo LUCAS INDUSTRIAL EQUIPMENT Co. razvila široko proizvodnjo industrijske opreme. Te specializirane tovarne razvijajo inženiring ne le v orodjarstvu, temveč tudi na področju prototipov, kar v obstoječih razvojnih laboratorijih in v redni proizvodnji ni mogoče.

Vsi ti nakupi orodjarskih kapacitet so nujni poleg drugega tudi zaradi usmeritve Lucasa v hidravlično, pnevmatsko in servo-sistemsko opremo, kar predstavlja zelo progresivno poslovno področje. To označuje tudi nakup VACTRIC CONTROL EQUIPMENT, ki proizvaja širok asortiman servo-sistemov, ki je komplementaren proizvo-

Zmagoslavje smučarjev ZZA

V soboto, 6. t. m. je bilo v Kranjski gori II. sindikalno prvenstvo Ljubljane v veleslalomu, na katerem je v različnih ženskih in moških tekmovalnih razredih nastopilo skupno 478 tekmovalk in tekmovalcev iz 68 ljubljanskih delovnih kolektivov.

Tudi letos je bilo med nastopajočimi lepo število, kar prek 60 smučark in smučarjev iz Iskrinih organizacij ljubljanskega področja: ZZA, Commerce, Elementi, Avtomatika, Naprave in Aparati, ki so skušali doseči kar najboljše rezultate.

V izredno hudi konkurenci smučarjev iz drugih kolektivov so se kljub zahtevnim program in snegu Iskraši na splošno dobro odrezali, z odličnimi uvrstitvami pa so se še posebno izkazali zastopniki Zavoda za avtomatizacijo. Smučarke ZZA na primer so v ekipni uvrstitvi zasedle 3. mesto za ekipama Emone in Jugotekstila, medtem ko je moška ekipa zasedla 2. mesto za zmagovalno ekipo IMP. V skupni ekipni uvrstitvi obeh zavodskih ekip pa so celo zasedli prvo mesto in si tako mimo pokala priborili tudi kristalno vazo predsednika skupščine mesta Ljubljana, inž. Mihe Košaka. S tem so dosedanji trofeji v svoji prostorni vitrini dodali nove pridobitve, ki govore o kvaliteti smučarskega športa v ZZA.

Žal nismo pravočasno dobili na ogled kompletnih tehničnih rezultatov, da bi lahko zapisali, kako so se odrezali vsi Iskraši, ki so tekmovali v tem tekmovalstvu. Zato le podatki za najbolj uspešne. Med ženskami v I. razredu je Marta Vrhovec (Commerce) zasedla 7. mesto s časom 43,8. V II. ženskem razredu je bila Olga Strniša (ZZA) 4. s časom 40,9, medtem ko sta se Olga Skubic (ZZA) in Erna Mihalič (Commerce) s časom 44,1 in 44,4 uvrstili na 6. oz. 7. mesto.

Med moškimi v I. razredu je zasedel 2. mesto Ludvik

Dornik (ZZA) s časom 1:32,59, medtem ko je bil Janez Sršen (Avtomatika) s časom 1:38,27 na 6. mestu. V moškem II. razredu je z odličnim časom 42,0 zmagal Milan Bernik (Elementi), Jože Hribar (ZZA) pa je bil s časom 46,9 na 9. mestu. V III. razredu pa je delil 3. in 4. me-

sto s časom 35,8 Pavle Matjašič (ZZA). Žal so bili nekateri naši vidnejši tekmovalci zaradi napak na progi diskvalificirani. Ob tako močni in številni konkurenci so se to pot Iskraši lepo izkazali, zato jim vse priznanje.

— Jo —

Olga Skubic (29) in Olga Strniša (24) iz ZZA sta se tudi na II. sindikalnem prvenstvu Ljubljane dobro uveljavili

Le šahisti iz Aparatov še vztrajajo

Vsako zimsko sezono doslej je v Ljubljani potekalo dokaj razgibano sindikalno šahovsko prvenstvo. Kar v štirih ligah so se med seboj borile šahovske ekipe ljubljanskih kolektivov, med katerimi se je leto za leto pojavljala tudi vrsta ekip iz naših ljubljanskih tovarn. V prvi ligi se je najuspešneje uveljavljala ekipa ZZA. Letošnje sindikalno prvenstvo Ljubljane v šahu se je začelo z zamudo šele 3. t. m. in v nekoliko okrnjenem obsegu. Letos tudi šahisti Iskre v teh tekmovalnih niso tako zastopani kot doslej.

V letošnji III. ligi sindikalnega moštvenega šahovskega prvenstva sodeluje le ekipa šahistov iz tovarne Aparati. V tej ligi sodelujejo

še močne ekipe šahistov Ljubljana-transport, Železnica II, Litostroj II, Gostinci II, ekipa slepih »Pavel Morgan«, Carinarnica-Intereuropa I in ekipa Kartonažne tovarne.

Šahisti tovarne Aparati so v I. kolu, ki so ga odigrali 3. t. m. izgubili z rezultatom 2:4 z ekipo Carinarnica-Intereuropa. Ekipo sestavljajo naslednji šahisti: Pavel Sešek, Milovan Rulič, Stane Zemlarič, Dane Černe, Bogdan Brezigar, Janez Grčar, Stane Cimerman in Franc Močnik, ki bodo skozi nadaljnja kola igrali izmenično. V upanju, da bo po neuspehu v prvem kolu bolje, bomo odslej na kratko sproti spremljali njihov boj za čim boljše uvrstitve.

— ko

Pred letošnjim startom starejših tekmovalcev

V premislek do prihodnjih X. zimsko-športnih iger Iskre

Za vsa leta, odkar aktivno po službeni dolžnosti spremljam športno aktivnost v našem združenem podjetju, prav rad pozimi odhajam na smučišča, kjer se naši smučarji tako množično borijo za naslove najboljših v posameznih kategorijah. Nobelega dvoma ni, da je smučarski šport med našimi delavci zelo razvit in priljubljen in je zato povsem prav, da že devet let sem imamo naše zimsko-športne igre, saj tudi tako pomagamo k afirmaciji podjetja v naši javnosti.

Po letošnjih igrah — štejemo jih lahko za uvod v vrsto prireditev, ki se bodo do vrhunca praznovanja 25-letnice Iskre — 4. julija, dneva Iskre — zvrstile, pa menim, da bi bilo umestno premisliti, če so naše zimsko-športne igre, takšne kot so bile doslej, vse kar lahko organiziramo.

Menim namreč, kot najbrže tudi mnogi izmed aktivnih smučarjev v našem podjetju, da ne bi bilo napak, ko bi prihodnje, jubilejne X. zimsko-športne igre Iskre lahko z veleslaloma razširili še na kakšno drugo smučarsko panogo, ali pa celo tudi na vedno bolj popularno — sankanje.

Navada je, da so naše zimsko-športne igre ob sobotah. Samo tekmovalje v veleslalomu pa se mi zdi, da je premalo, če hočemo govoriti o zimsko-športnih igrah. Ob bistvenih ne dosti večjih finančnih sredstvih bi jih kazalo razširiti še na slalom, ali pa morda celo tudi na teke s tem, da bi potekale v soboto in nedeljo. Stavim, da bi tudi sankanje privabilo

ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame
ANTONIJE FURLAN

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem SMK ZZA — Ljubljana, za izraze sožalja, podarjeni venec ter številno spremstvo na njeni zadnji poti.

Sin Anton Furlan

številne tekmovalce. Prav gotovo bi z razširitvijo sporeda igre še pridobile na popularnosti, pa tudi število nastopajočih bi se verjetno še povečalo in s tem bi lahko dosegli še večjo množičnost. Tak način se je uveljavil že tudi drugje, o čemer pričajo zimsko-športne igre gradbincev, pa tudi delavcev drugih gospodarskih panog.

To kar sem zapisal bo morda kdo ocenjeval kot odvečno, kljub temu pa bi bilo želeli, da bi komisija za šport in rekreacijo pri sindikalnem odhodu ZP o tem predlogu razmislila in ga morebiti sprejela za prihodnje jubilejne zimsko-športne igre. C

ZAHVALA

Ob smrti moje mame
URSULE MOLJ

se najlepše zahvaljujem sodelavcem terminskega oddelka, obrata EMI v kranjski tovarni za poklonjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Viktor Keše z družino

ZAHVALA

Ob smrti mojega dragega očeta

MATIJE ČRNAČA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem obrata »Stevci«, tovarne »Elektromehanika« — Kranj za izraze sožalja in finančno pomoč.

Hčerka
Miroslava Črnač

ISKRA — glasilo delovne ga kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Uredništvo: uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — Odgovorni urednik: Janez Sile — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 333 — Tisk in klišej: »CP Gorenjski tisk« Kranj

DOPOLNILO

V prejšnji številki našega glasila smo dovolj prostora posvetili letošnjim zimsko-športnim igram v Kranjski gori. V obilici rezultatov pa se nam je žal primerilo, da smo nehoti pri rezultatih izpustili Barbaro Pikon, ki je izven konkurence kot štipendistka vozila v razredu žensko do 30 let starosti. Pikonova je dosegla čas 51,2, enak zmagovalki v tem razredu — Mojci Verdnik iz ZZA. Prosimo, da nam prizadeta pomankljivost oprostil